

مالکیت مهدی الیه یا مرتشی نسبت به هدیه یا رشوه

با توجه به اینکه رشوه معامله فاسد است، بنابراین در ملک مرتشی نیز داخل نمی شود. در هدیه، در مواردی که از لحاظ حکم مثل رشوه است، مال به مهدی الیه منتقل نمی شود؛ یعنی تا عین این مال باقی است، همچنان در ملک مهدی و راشی است و می بایست به او برگردد.
(مکاسب محرمه، ج ۱۹۴، ص ۶)

ضمان مرتشی در صورت تلف شدن مال
در صورت تلف شدن مال، ذمه مرتشی به عوض - که مثل یا قیمت است - مشغول می شود. فرقی هم ندارد که تلف، با تفریط باشد یا بدون تفریط؛ چون ید، ید امانی نیست. (مکاسب محرمه، ج ۱۹۵، ص ۳)

وظیفه دستگاه های مسئول
در صورتی که تقاضای رشوه از طرف قاضی باشد، شخص وظیفه دارد به عنوان نهی از منکر، به مسئولان گزارش دهد و آنها هم وظیفه دارند درباره صحت و سقم این گزارش رسیدگی کنند. بررسی مسئولان نیز باید به گونه ای باشد که موجب اطمینان شود؛ حتی اگر پول هایی را علامت گذاری کرده و به آن شخص بدهند تا به قاضی بدهد، صرف اینکه این پول از دست این شخص که مدعی رشوه گیری قاضی است، به دست قاضی برسد، دلیل نمی شود که این قاضی را به عمل ارتشاء متهم کرد. بلکه باید معلوم شود که واقعاً به قصد رشوه گرفته است یا به عنوان دیگر؛ چراکه ممکن است این فرد با قاضی دشمنی داشته و در عین حال طلبی هم داشته و با این کار در حقیقت طلب خود را داده باشد و قاضی هم به قصد طلب خودش، آن را بگیرد. یا قاضی از او قرض خواسته و او پول علامت گذاری شده را به قاضی قرض بدهد. پس در چنین موردی باید گزارش، قابل وثوق و اعتماد باشد.
(مکاسب محرمه، ج ۱۹۷، ص ۳ و ۴)